

Andreas Stjernberg, 010-116 79 52

Svenskar i Världen
Box 5501
114 85 Stockholm

Angående resolutioner från Utlandssvenskarnas Parlament 2017

Översänder svar på de tre förslag som ni skickat till Försäkringskassan.

Vilande SGI vid utflytt

Försäkringskassan har inga synpunkter på att ni verkar för en lagändring enligt er resolution, men vi vill påpeka att konsekvenserna av en sådan lagändring är svåröverblickbara. De nuvarande reglerna är uppbyggda med ett visst samspel mellan reglerna om bosättning och arbete i Sverige vid utsändningssituationer. Reglerna samspelar även med regler om skattskyldighet och skyldighet att betala avgifter som behövs för socialförsäkringens finansiering.

Försäkringskassan vill också påpeka att beskrivningen av hur reglerna fungerar idag inte är fullt korrekt avseende statligt utsända. Biståndsarbetare återfår som ni skriver försäkringen för arbetsbaserade förmåner och den SGI som gällde omedelbart före deras avresa från Sverige om de återvänder till Sverige efter en tjänstgöring utomlands som varat högst fem år. Detsamma gäller dock inte för statligt utsända, som istället anses arbeta i Sverige även under utlandsvistelsen. Det gäller inte heller för medföljande familjemedlemmar.

Vi vill också slutligen påpeka att det inom EU och EES är EU-förordningen 883/04 som reglerar samordningen av de sociala trygghetssystemen. Det innebär att reglerna i SFB inte gäller, eller att de tillämpas på ett annat sätt än annars. Förordningen innehåller lagvalsregler som avgör vilket lands lagstiftning som gäller, det finns särskilda regler i förordningen om bland annat utsändning, de gäller istället för reglerna i SFB vid utsändning inom EU/EES.

Bättre information om sjukvårdsförmåner för utlandssvenskar inom EU/EES och Schweiz

Försäkringskassan anser att er problemformulering inte är fullständig vilket gör den något missvisande. Lagstiftningen som Försäkringskassan har att tillämpa är i regel inte bunden till personens medborgarskap. En svensk medborgare som är permanent bosatt i annat EU/EES-land eller i Schweiz har därför ingen principiell rätt till sjukvårdsförmåner i Sverige, utan enbart i vissa situationer och under vissa förutsättningar. Svenskar som inte är bosatta i Sverige men bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz åtnjuter samma rättigheter och skyldigheter som medborgare från andra länder som är bosatta i något annat EU/EES-land eller Schweiz.

Andreas Stjernberg, 010-116 79 52

Inom området gränsöverskridande vård har Försäkringskassan två kärnuppdrag. Det första handlar om att Försäkringskassan är den myndighet i Sverige som fattar beslut om förhandsbesked och ersättning i efterhand enligt lag (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (ersättningslagen) och gränsöverskridande vård enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (förordning 883/04). Det andra uppdraget handlar om myndighetens informationsansvar om gränsöverskridande vård till de personer som ingår i ersättningslagens personkrets. I och med att ersättningslagen och förordning 883/04 delvis överlappar varandra har Försäkringskassan valt att beskriva båda regelverken samtidigt på sin hemsida.

Ovannämnda information, som är riktad till privatpersoner, har kompletterats med separat information till vårdgivare. Denna del av hemsidan beskriver bl.a. de förutsättningar som gäller när en person som inte är folkbokförd i Sverige söker vård i Sverige och vilka intyg som behövs för att hen ska ta del av sjukvård till samma kostnader som personer som är folkbokförda i Sverige.

Försäkringskassan känner inte igen de problem som beskrivs avseende personnummer. När Försäkringskassan utfärdar något av de svenska vårdintygen används ett existerande personnummer, även om personen i fråga inte är folkbokförd i Sverige. Enbart i de fall när det inte finns något personnummer sedan tidigare, används alternativa lösningar.

Försäkringskassan har ingen kännedom om hur en patient registreras hos en vårdgivare när hen visar upp ett utländskt EU-kort och huruvida detta orsakar problem.

Försäkringskassan anser att det framgår av intygen vilka situationer de ska användas i. För närvarande har Försäkringskassan därför inga planer på att ändra nämnd information på det sätt som Svenskar i världen efterfrågar.

Elektronisk information och service

Det förslag som avses i resolutionen gällande att det ska finnas en individ, grupp eller avdelning som ansvarar för samtlig information för svenska medborgare bosatta utomlands förutsätter att den som är bosatt utomlands och som är svensk medborgare har särskilda behov i förhållande till sin situation som är kopplade till medborgarskapet, snarare än att personen i fråga har frågor som rör delar av Försäkringskassans verksamhet som bland annat ersättning vid sjukdom eller föräldraledighet, eller någon annan av de förmåner som Försäkringskassan administrerar.

Försäkringskassans verksamhet och information är primärt strukturerad utifrån vilken förmån som är aktuell, inte var personen är bosatt eller var personen är medborgare. Det innebär att den som är bosatt i utlandet och vill ha information om vad som gäller i någon av de aktuella förmånerna kan söka denna på samma sätt som den som bor i Sverige.

Andreas Stjernberg, 010-116 79 52

Men Försäkringskassan har under sista kvartalet 2017 samt första kvartalet 2018 arbetat med att uppdatera webbsidorna med bättre information för personer som arbetar eller flyttar utomlands utifrån deras behov.

Detta arbete har bland annat gjorts i relation till en rapport som Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) tagit fram. Rapport 2017:3 "Socialförsäkringen vid studier, arbete eller flytt utomlands - Granskning av informationsgivning om socialförsäkringsfrågor i internationella situationer" har tre huvudsakliga synpunkter lyfts fram i förhållande till Försäkringskassans informationsgivning i dessa situationer.

- Komplettera webbplatsen med grundläggande information om hur tillgången till svensk socialförsäkring påverkas vid studier, arbete eller flytt utomlands och vid återkomst till Sverige
- Komplettera webbplatsen med information om principer för unionsrättsliga samordningsregler vid personrörlighet inom EU
- Säkerställa att komplettering av relevant information genomförs för alla livssituationer

Försäkringskassan har bland annat med utgångspunkt från dessa punkter förtydligat informationen i samtliga dessa situationer. Det är Försäkringskassans bedömning att dessa förändringar kommer att medföra en ökad möjlighet för avsedda individer att förstå regelverket för personer som flyttar, börjar studera eller börjar arbeta utomlands.

Försäkringskassan

Andreas Stjernberg